

MENINGOCOCCAL VACCINE

วัคซีนเมนีงโกค็อกคาล ป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบ สิ่งที่ควรทราบ

1 โรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบคืออะไร

โรคนี้เป็นโรคที่ทำให้ป่วยหนัก ซึ่งเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย และเป็นแบคทีเรียชนิดที่ก่อให้เกิดโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบกับเด็กในสหรัฐ ระหว่างวัย 2-18 ปี โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบเป็นการติดเชื้อที่ของเหลวรอบ ๆ สมองและไขสันหลัง แล้วยังเป็นสาเหตุให้เกิดการติดเชื้อในกระแสเลือดด้วย

ในสหรัฐ ประมาณว่ามีผู้ป่วยด้วยโรคนี้นับประมาณ 1,000-2,600 รายในแต่ละปี ร้อยละ 10-15% ต้องเสียชีวิตถึงแม้ว่าจะได้รับการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะแล้วก็ตาม ในราว 11-19% ของผู้รอดชีวิตต้องเสียแขนขากลายเป็นคนหูหนวก มีปัญหาเกี่ยวกับระบบประสาทกลายเป็นคนปัญญาอ่อนหรือมักมีการหดเกร็งของกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ อย่างรุนแรงถึงขั้นพิการไปในที่สุด

โรคนี้อาจเกิดขึ้นได้กับทุกคนแต่เด็กอ่อนอายุต่ำกว่า 1 ขวบมีโอกาสเป็นโรคนี้นี้ได้ง่ายที่สุด และผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพ เช่น ม้ามพิการ ส่วนนักศึกษาที่อาศัยในหอพักและวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-19 ปี อาจมีโอกาสได้รับเชื้อมากกว่าผู้อื่นด้วย

ผู้ที่ติดเชื้อโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบรับการบำบัดด้วยยาเช่นเพนิซิลลินได้ ถึงกระนั้นผู้ป่วยประมาณ 1 ใน 10 ยังสามารถเสียชีวิตด้วยโรคนี้นี้ได้และอีกหลายคนที่ต้องมีผลกระทบไปตลอดชีวิต จึงเป็นเหตุให้ต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบให้กับผู้ที่มีความเสี่ยงสูง

2 วัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบ

วัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบมีใช้อยู่สองชนิดในสหรัฐ:

- Meningococcal conjugate vaccine (MCV4) ขึ้นทะเบียนในปี 2005 นิยมฉีดให้กับผู้ที่มีอายุ 2-55 ปี
- Meningococcal polysaccharide Vaccine (MPSV4) เริ่มใช้ตั้งแต่ปี 1970 ใช้แทน MCV4 ได้เวลาขาดแคลน และเป็นวัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบที่ขึ้นทะเบียนไว้เพื่อให้ฉีดในบุคคลที่มีอายุเกินกว่า 55 ปี

วัคซีนทั้งสองชนิดสามารถป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบได้ 4 ชนิด รวมถึง 2 ใน 3 ชนิดที่พบ

มากที่สุด ในสหรัฐ และชนิดที่ระบาดในอาฟริกา วัคซีนเหล่านี้ไม่ได้ป้องกันโรคทุกชนิด แต่สามารถป้องกันบุคคลทั่วไปที่อาจเจ็บป่วยได้ ถ้าเขาเหล่านั้นไม่เคยได้รับการฉีดวัคซีนมาก่อน

วัคซีนทั้งสองชนิดออกฤทธิ์ป้องกันได้ดี และสามารถป้องกันได้ถึง 90% ของผู้ที่รับการฉีดวัคซีน วัคซีน MCV4 คาดว่าจะออกฤทธิ์ป้องกันได้ดีและนานกว่า ทั้งยังช่วยป้องกันการระบาดของโรคจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้

3 ใครควรได้รับการฉีดวัคซีนและเมื่อใด

แนะนำให้เด็กและวัยรุ่นอายุระหว่าง 11-18 ปีฉีด MCV4 1 เข็ม มักฉีดให้เด็กวัยรุ่นระหว่างที่รับการฉีดวัคซีนทั่วไป (ที่อายุระหว่าง 11-12 ปี) แต่สำหรับผู้ที่ไม่พลาดการฉีดวัคซีนในช่วงนั้น ควรฉีดทันทีที่มีโอกาส

วัคซีนนี้ได้รับการแนะนำให้ฉีดในกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- นักศึกษาใหม่ที่พักในหอพักของมหาวิทยาลัย
- นักจุลชีววิทยาซึ่งคลุกคลีกับเชื้อแบคทีเรียชนิดที่ก่อให้เกิดโรคนี้อยู่เป็นประจำ
- ทหารเกณฑ์ของสหรัฐ
- บุคคลที่พำนักหรือเดินทางไปยังประเทศซึ่งมีโรคนี้นี้ระบาดเป็นประจำ เช่นภูมิภาคต่าง ๆ ของอาฟริกา
- ผู้ที่มีม้ามบกพร่องหรือตัดม้ามออก
- ผู้ที่ร่างกายขาดองค์ประกอบสำคัญซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต (เช่นระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง)
- บุคคลซึ่งอาจได้รับเชื้อในขณะที่ยังมีโรคนี้นี้ระบาด

MCV4 นิยมฉีดให้กับกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงซึ่งมีอายุระหว่าง 2-55 ปี สามารถใช้ MPSV4 ทดแทน MCV4 เมื่อขาดแคลนและสำหรับผู้ใหญ่ที่อายุเกิน 55 ปีได้

ควรฉีดวัคซีนกี่ครั้ง

ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไปควรฉีด 1 ครั้ง บางครั้งสำหรับผู้ที่ยังมีความเสี่ยงสูงอยู่ควรฉีดเพิ่มอีกครั้งหนึ่ง กรุณาสอบถามแพทย์ของท่าน

MPSV4 อาจฉีดให้กับเด็กอายุระหว่าง 3 เดือนถึง 2 ขวบ ภายใต้อาณัติของสถานการณพิเศษ และควรฉีด 2 ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน 3 เดือน

Meningococcal Vaccine (interim) - Thai - 1/28/08

4 ผู้ที่ไม่ควรได้รับการฉีดวัคซีนนี้หรือควรรอไปก่อน

- ผู้ที่เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรง (ถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ชีวิต) จากการได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบชนิดใดก็ตามเมื่อครั้งก่อน ไม่ควรฉีดครั้งต่อไปอีก
- ผู้ที่เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรง (ถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ชีวิต) ต่อส่วนผสมของวัคซีน ไม่ควรได้รับการฉีดวัคซีนนี้ แจ้งให้แพทย์ทราบถึงอาการแพ้อย่างรุนแรงนั้น
- ผู้ที่กำลังป่วยอยู่บ้างเล็กน้อยสามารถรับการฉีดวัคซีนนี้ได้เมื่อถึงกำหนดฉีด แต่ถ้าอาการป่วยปานกลางหรือป่วยหนักควรรอไปจนกว่าจะหายเป็นปกติเสียก่อน กรุณาสอบถามจากแพทย์ของท่าน
- ผู้ที่เคยเป็นโรค Guillain-Barré Syndrome ควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับการฉีด MCV4
- วัคซีนเมนิ่งโกค็อกคาลอาจฉีดให้หญิงตั้งครรภ์ได้ อย่างไรก็ตาม MVC4 เป็นวัคซีนชนิดใหม่ซึ่งยังไม่มีการศึกษาในหญิงตั้งครรภ์มากเหมือนกับ MPSV4 ควรใช้ในกรณีที่น่าจะเป็นจริง ๆ
- วัคซีนเมนิ่งโกค็อกคาลสามารถฉีดรวมกับการฉีดวัคซีนชนิดอื่นได้

5 อันตรายจากวัคซีนป้องกันโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ

วัคซีนก็เหมือนยารักษาโรคอื่น ๆ อาจทำให้เกิดปัญหาร้ายแรงได้ เช่น เกิดปฏิกิริยาแพ้ยาอย่างรุนแรง ความเสี่ยงซึ่งอาจทำอันตรายร้ายแรงต่อผู้รับการฉีดวัคซีนนี้ อาจเกิดขึ้นได้แต่น้อยมาก ๆ

ปัญหาเล็กน้อย

ประมาณว่าครึ่งหนึ่งของผู้รับการฉีดวัคซีนเมนิ่งโกค็อกคาลเกิดผลข้างเคียงบ้าง เช่นมีอาการแดงและเจ็บบริเวณที่ฉีด

ถ้าเกิดปัญหาขึ้นปกติแล้วจะหายได้เองภายใน 1 ถึง 2 วัน มักจะเกิดขึ้นภายหลังรับการฉีดวัคซีน MCV4 มากกว่าวัคซีน MPSV4

ผู้รับการฉีดวัคซีนจำนวนร้อยละไม่มากนักที่อาจมีไข้หลังรับการฉีดวัคซีน

ปัญหารุนแรง

- ปฏิกิริยาแพ้ยาอย่างรุนแรงอาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันภายในสองสามนาทีถึงสองสามชั่วโมงหลังจากฉีดวัคซีน ซึ่งเกิดขึ้นน้อยมาก
- มีรายงานว่าพบผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีน MCV4 แล้วเกิดอาการผิดปกติของระบบประสาทอย่างร้ายแรง (Guillain-Barre Syndrome หรือ GBS) ซึ่งเกิดขึ้นน้อยมากจนไม่สามารถระบุในขณะนี้ได้ว่ามีปัจจัยจากวัคซีน และถึงจะเกิดจากวัคซีนจริง อัตราเสี่ยงก็มีเพียงเล็กน้อย

6 จะทำอย่างไรหากเกิดปฏิกิริยาปานกลางหรือรุนแรง

สิ่งที่ควรสังเกต

อาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น มีไข้สูงหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อาการของการแพ้อย่างรุนแรง รวมทั้งการหายใจไม่สะดวก เสี่ยงแหบ หรือหายใจมีเสียงดัง ลมพิษ ชีตขาว อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็ว หรือเวียนศีรษะ

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- โทรศัพทหาแพทย์หรือพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันที
- บอกกับแพทย์ว่ามีอะไรเกิดขึ้น วันที่ เวลาที่เกิดขึ้น และวันที่ได้รับวัคซีน
- ขอให้แพทย์ พยาบาลของท่านหรือเจ้าหน้าที่การแพทย์เขียนรายงานเกี่ยวกับปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากวัคซีนในแบบฟอร์ม (VAERS) หรือแจ้งโดยตรงผ่านเว็บไซต์ www.vaers.hhs.org หรือโทรศัพทแจ้งที่หมายเลข 1-800-822-7967

VAERS ไม่ได้ให้คำปรึกษาทางการแพทย์

7 โปรแกรมช่วยเหลือชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ

มีโปรแกรมของรัฐที่จ่ายค่ารักษาพยาบาลสำหรับผู้ที่มีอาการแพ้ต่อวัคซีนอย่างรุนแรงซึ่งพบได้ยาก สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับโปรแกรมของรัฐสำหรับชดเชยอันตรายจากวัคซีน โทรถามที่ 1-800-338-2382 หรือเยี่ยมชมที่เว็บไซต์ www.hrsa.gov/vaccinecompensation

8 สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างไร

- สอบถามแพทย์หรือพยาบาลซึ่งสามารถให้เอกสารที่บรรจุอยู่ในกล่องวัคซีนหรือแนะนำแหล่งความรู้จากที่อื่นได้
- โทรถามกระทรวงสาธารณสุขท้องถิ่นหรือของรัฐ
- ติดต่อศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค (CDC):
 - โทร 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
 - เยี่ยมชมเว็บไซต์ โครงการวัคซีนแห่งชาติของ CDC ที่ www.cdc.gov/vaccines
 - เยี่ยมชมเว็บไซต์ โรคเยื่อหุ้มสมองและไขสันหลังอักเสบของ CDC ที่ www.cdc.gov/ncidod/dbmd/diseaseinfo/meningococcal_q.htm
 - เยี่ยมชมเว็บไซต์สุขภาพของนักท่องเที่ยวของ CDC ที่ www.cdc.gov/travel

DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION

Meningococcal Vaccine - Thai 1/28/08 (interim)

Translation provided by Asian Pacific Health Care Venture, Inc.
Los Angeles, CA